

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De tribus speciebus ingratitude caueandæ. Serm. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Luc. 10.

Oculus simplex, habendus quis sit. Matt. 6. Collof. 2.

Matt. 3.

minis seruire, nemo duobus dominis placere. Mortificemus igitur desideria nostra volumus enim & hæc & illa, & volēdi nō est finis, quia oculus nō saturatur visu, & cupiditas nunquam dicit, sufficit. Vnum igitur solum est necessarium, quod cor nostrum quiescere facit, & se nos faciat. *Sint lumbi vestri percincti, & lucerna ardentes in manibus vestris.* Charissimi fratres in operibus vestris bonis sit oculus simplex vt totum corpus lucidum sit. Sit pura simplex intentio, vt omnia faciatis, quicquid boni facitis, in laudem Dei. Nihil moueat vos aliud, quam vt placeatis Deo. Nemo querat seipsum, nemo cognet quod suum est, hoc est, quod sibi commodo, quod honori, quod voluptati, quod utilitati sit, sed quod ad Christi gloriam sit, seipso posthabito & contempto, vt luceat lux eius coram hominibus, qui glorificet patrem postquam quæ in cælis est, super omnia benedictus. Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De tribus speciebus ingratiudinis cauenda.

Sermo IV.

Iob 33.

Ioan. 6.
Ioan. 14.

Deut. 14. 16

Ego elegi vos de mundo, vt caris & fructum afferatis, & fructus vester maneat. Ioan. XV. Charissimi fratres, legimus in Iob: *Deus semel loquitur, & ipsum non repetit.* Ipse enim quicquid vel ad paucos, vel ad vnum loquitur, ad omnes vult esse dictum. Hoc modo Apostolis loquens, non illis solum loquitur se esse voluit, sed etiā nobis, & his quoque qui post nos futuri sunt vsq; ad finem sæculi. Qui enim sic Christi legunt verba, quasi ipsi tantum, qui tunc vixerunt, loquutus fuerit, & nihil in se recipiunt eruditionis, possessionis, pari fructu legere, quomodo olim destructa fuerat Troia aut Roma condita, &c. Verum nos fratres charissimi ita accipimus Christi verba ad Apostolos, tanquam ad nos, imo verè etiam ad nos dicta. Neicio enim quibus hodie potius Christus in his verbis loquitur, quam bonis monachis Christi regulam & ordinem suum obseruātib; tamen si omnibus loqui voluerit Christianis. *Non vos, inquit, me elegistis, sed ego elegi vos.* Rectè quidem Domine. Quid enim eligeremus, quando non eramus? Quid eligeremus, cum in peccato, cum in tenebris essemus, & nihil boni diligebamus? *Ego elegi vos,* hæc est, neq; de studio vestro, neque de merito vestro accidit vobis, sed de beneuolentia mea, de gratia mea, de tractu meo vobis contigit vt sitis ad me conuersi. *Nemo enim venit ad me, nisi pater meus traxerit eum.* Et nemo venit ad patrem, nisi per me. Ego itaque elegi vos, non quia fuistis boni, non quia meliores cæteris hominibus, nec ideo, quod scirem vos futuros bonos. Nihil horum. Non enim si boni estis, essetis nisi per me. Non essetis boni, nisi vos fecerem bonos. Non igitur ex vobis est, non de vestro est, si estis boni, sed de meo, quia elegi vos. Gratia electionis (si estis) fecit vos bonos. Elegi autem vos de mūdo (& sicut in Deuteronomio legitur) elegi vos de cunctis gentibus, quas creauit in laudem & honorem nominis mei tanquam populum mihi peculiarem, vt seruetis præcepta mea & caeremonias meas, & posui vos in paradysum voluptatis, scilicet in terram promissionis, hoc est, in statum religionis, in claustrum monasticæ vitæ, quæ reuera non immerito paradiso comparatur.

paratur. Nam etsi paradysum terrestrem, statum videlicet innocentie, statim obedientie, quo caro spiritui, spiritus subijcitur Deo, amissimus: edificauit tamen nobis propemodum Spiritus sanctus aliam paradysum, per sanctos patres instituendo regulas atque viuendi modos, quibus tanquam in paradiso à peccato, saltem graui, viuamus (si volumus) immunes, faciamusque rebelles passionibus assidua mortificatione nobis obedientes. Et licet in hac paradiso, hoc est, in monastica vita multa videantur dura & austeras, quare non paradysus, id est, hortus voluptatis dici debeat, est tamen reuera bonis, pijs, Deo deuotis, hortus voluptatis, non iuxta exteriorem hominem, cui sane maximè quamdiu adhuc immortalisatus est, aspera occurrunt, sed iuxta interiorem hominem, & secundum spiritum, qui multa in hac paradiso suauitate irrigatur. His enim qui verè renunciauerunt mundo, qui ex affectu, & ex corde suo mundi amorem profligauerunt, est religionis status iugum suauis, & onus leue. Nec potest non esse verum, quod eiusmodi Dominus promittit centuplum in hac vita pro simplo, quod sui amore reliquerant recipiendum, & nihilominus vitam æternam.

Gen 3.

Religionis iugum quibus sit suauis & quibus non Matt. 11. Matt. 29.

Porro, si qui sunt, qui corpore versantur in eremo seu monasterio, corde in Aegypto, qui ad onera ordinis inuoluntarij impatientesque corde murmurant, qui effugia atque remedia quaerunt, aut qui vltionem suae professionis immemores, quacunque faciunt, quasi coacti, & ex quodam timore faciunt, ita & si possent vel clam, aut impune, aut citra verecundiam vellent transgredi, ijs religio planè non est paradysus, sed misera (quam ipsi sibi faciunt) captiuitas. Sunt enim miserabiliores omnibus hominibus, neque hic consolationem, neque ibi, id est, post hanc vitam spem habentes, sed viuunt in tristitia & amaritudine, propter malam conscientiam & malam voluntatem. Verùm hæc dicta sunt de obstinatis, impijs, & qui mala sunt voluntate, duroque corde, non de his, qui imperfecti sunt, licet bonæ sint voluntatis, qui contra voluntatem suam quandoque tristitiam sentiunt, aut gemunt sub oneribus ordinis, hi si non consentiunt, si non retrocedunt, si non expectant, donec ab alijs cogantur, sed cogunt seipsos, faciuntque de necessitate virtutem, sunt quidem ad tempus, in labore & tristitia, sed tristitia, eorum vertetur in gaudium, fietque dulce, quod erat illis amarum. Caterum, illos putatisne in paradiso viuere, qui in feruore currunt charitatis, qui non dum ius præuolant, ubi de voluntate Dei aut superioris constitit, qui faciunt cuncta cum desiderio & suauitate, qui gaudent, quod aliquid possint facere beneplacitum Deo, quibus licet exterior homo sæpè turbatione aut fatigatione molestetur, secundum tamen interiorem hominem renouantur? ipsi de die in diem, pacè & tranquillitate indies maiore per subiugationem exterioris possidetes. Hi plura cupiunt facere bona, quàm possunt. Hi non discutiunt, non interrogant mortale an veniale sit, quod prohibetur: quia ubique Domini aut superioris loco Dei constituti didicerint voluntatem, execrantur pari studio, quicquid illi aduersatur. Habent igitur tranquillam bonamque semper conscientiam, quæ in hac vita nil dulcius est, nil felicitius, nil suauius. Nam gaudium, quod mundi habent amatores in crapulis, in venereis, in amoribus illicitis, in luxu & in abusu creaturarum, in choreis & tripudijs, insania est, non gaudium.

Ioan. 26. Religio monastica quibus sit paradysus.

Gaudium mundi insania est, non gaudium.

non gaudium, ad æternum v& perpetua lamenta perducens. Habent quæque huius gaudij amatores hic vermem rodentem cōscientias eorum. Porro post hanc vitam vehementius rodentur, quod vident se ineffabiles pœnas, quas patiuntur, euadere (si voluissent) nullo negotio potuisse, & consorcio gaudiosissimo beatorum in cœlis sese sua temeritate atque stoliditate priuasse. Verùm his relictis, *Ego* inquit Dominus, *elegi vos filios de mundo*, hoc est, de vita mala, statu peccandi, de societate mala, de peruersa voluntate peccandi, & posui vos in statum religionis, quo ab occasionibus vos seducentibus & retrahentibus, à periculis, à tērationibus & ruinis multis contutus sum, *vt eatis per studium bonæ voluntatis, & fructum afferatis bonorum operum, præsertim obedientiæ, quæ nulli operi quamlibet vilissimo non reddat fructum aut præmium. Et fructus vester maneat*, per perseuerantiam & humilitatem. Vtraque enim & superbia & instabilitas boni operis fructum exuit.

Beneficium vocationis non esse parui faciendum. Ingratitudo triplex canenda quæ sit.

Vocationē suam Deo acceptam referre debent religiosi

1. Cor. 4.

Cōuersionis suæ nemine debere penitere.

Ecce charissimi fratres, hoc beneficium vocationis nostræ nõ leue aut paruum existimemus, ne ingratitude rei inueniamur, simulquæ pluribus potioribusque beneficijs, quæ per gratitudinem accipere potuissemus, nos ipsos spoliemus. Ingratitudo, quantum nunc sufficit, triplex est. Si aut non cognoscimus beneficium acceptum, aut si paruipendimus non dignas gratias agentes, hoc est, nõ beneficium illud æstimantes, aut si beneficio, ad quod collatum est, non vtimur. Cauemus itaque ingratitude, cum in omnibus, tum præcipuè in hoc beneficio vocationis nostræ. Primo, vt cognoscamus vocationem hanc esse nostram à Deo. Quis enim sibi ipsi persuadere poterit, contemnere mundi gaudia, florem iuuentutis, societate amicorum, temporalia bona atque diuitias, & dare se ad carnis afflictionem, ad captiuitatem perpetuam, abdicare à se libertate voluntatis (qua nihil nobilius, nihil magis est proprium homini) abnegare sua desideria, subijcere se ad voluntatem hominis alterius, idque per oem vitam suam? Hoc, inquit, nemo hominum negotio, neque alteri persuadere potest. Natura enim haudquaquam hoc docet, sed inspirat hæc Deus, nec solum inspirat, sed etiam toleranda, in dō & desideranda facit. Quot sunt in mundo religiosorum laudant, qui se bonos monachos optant, quædam tamen diuinæ gratiæ tractum in se non sentiunt, quod laudant, quod amant, quod optant, non amplectuntur? Si ergo quicquid boni in nobis est, à Deo est, quomodo quod optimum & perfectissimum est (se abnegare & totum Deo offerre) à Deo non est? Omnino igitur indubitatum, omnino firmum sit fratres apud nos, vtrumque esse ex Deo, & quod seculum reliquimus, & quod ad hanc religionem, ad hunc statum, ad hunc locum venimus. Neminem igitur conuersionis suæ peniteat, nemo diuinæ vocationi ingratus inueniatur. Nemo huiusmodi sibi phantasias diabolicas in corde fabricet. O vtinam in tali aut tali statu viuerem, vtinam ordinem illum ingressus fuisssem, vtinam illo loco receptus fuisssem, quasi a tibi nulla tenta esset, nullus diabolus, nulla pugna, aut quasi Deus, qui vocauit nos, errauerit, male nos huc insipienterque vocans, cum potuisset sapientius vtiliusque alio nos vocasse, aut quasi nos sapientiores constituere velimus Deo, qui melius sciamus, quid & vbi & quomodo expediat saluti nostræ, quam Deus, aut quasi Deum in delictis arguamus, qui cum nos vocare voluerit, ad incongruum tamen ordinem

inimem & locum nos vocauerit, magisq; salutaria nobis dare aut noluerit, aut non sciuerit quando ipse pater amantissimus & sapientissimus est, qui non solum bona, sed optima quæque & maximè salutaria nobis semper prouidet.

Charissimi per nos huc non venimus. Deus ipse vocauit nos. Quare? Profectò, quia id optimum nobis fore sciuit, idè vt pater fidelissimus huc vocauit nos. Si alibi maior nobis fuisset salus, hoc ipsum vtique sciuisset, & (quia bona & optima eius sunt data) illuc nos perduxisset. Qui enim non potuisset noluisse vè ad meliorem nos statum (si nobis fuisset melior) clementissimus pater vocare, quando tamè vocare nos voluit? Quis enim pater, qui filio suo, cum possit, non prouidet optima atq; saluberrima? Cùm itaque millies, imò infinities patre plus amet nos Deus, impium est calumniari, aut arguere vocationem illius. Calumniatur autem & arguit, quisquis hac non contentus, putat se meliorem sibi procurare posse, sapientiozem se constituens Deo. Cuius vocationem fuisse (quod ad monasterium, vbi iuxta regulam viuatur, venimus) vel inde intelligimus (& hoc citra dubium) quia cor nostrum inclinauit, & occasiones quotquot fuere necessaræ, quibus effectum fortiretur vocatio sua, procurauit, atque in finem exequendo nos huc perduxit. Non igitur charissimi fratres simus ingrati Deo, perniciosas has phantasias, diabolicasq; vacillationes admittendo, quibus fit, vt ad displicentiam status, lociq; perducti nihil cum alacritate, nihil cum fernore & gaudio spiritus, nihil cum stabilitate propofiti, sed cum tristitia, tædio & amaritudine omnia faciamus. Secundo, committitur ingratitude, quando beneficium quidem agnoscitur, sed non ea veneratione, qua debet, aestimatur. Credite fratres beneficium vocationis nostræ de maximis potissimum esse. Nihil nobis profuisset esse creatos, nihil redemptos, si non effemus ad penitentiam vocati, expectati atque iustificati. Post baptismum enim cecidimus omnes, & florem primeuæ atque vernantis ætatis nostræ peccando diabolo obtulimus. Quantum putatis fuit beneficium diuinum, quod nos annos portauerit nos hostes suos sibi rebelles ac contumeliosos? Aspexit sui contemptum & sustinuit. Quod item non damnauit nos, vt iuste potuisset in peccatis nostris, quantæ est misericordiæ? Quid quod tanto tempore expectauit, vocauitq; iterum ac iterum ad penitentiam? Quot sunt in inferno hodie, quibus nulla vnquam spes, nulla consolatio, nulla salus erit, qui fortasse vnum duntaxat peccatum mortale contraxerunt, aut saltem multo quam nos pauciora? Vbi sunt, qui olim nobiscum peccauerunt, & in peccatis suis obierunt, quorum neque in cælo neque in terra est hodie memoria, & iacent, iacebuntq; in perpetuis tormentis? Quomodo nos perditum non sumus cum ipsis? Quid nos fecimus, aut vnde hoc nobis, quod hæcenus præ illis nos ad penitentiam sumus referuati? Nonne ingens super nos fuit misericordia Dei, quæ nisi fuisset, sederemus iam multo tempore in inferno? Quantum est ergo hoc beneficium, quo cæca corda nostra illuminauit, dura emolliuit, atque voluntarios nos ad penitentiam fecit, locum, statum, instructores, libros, rectores, collegas: & planè quicquid conduceret, quicquid pro animæ aut corporis salute foret necessarium, nobis prouidens ac tribuens?

Vocationis
diuinæ calu-
niator & re-
prehensor
quis fit.

Beneficium
vocationis
quam fit
magnum.

Φ. VI
13

Finis vite
monasticae
quis.

Ad perfe-
ctionem te-
dere obliga-
tos esse reli-
giosos.

Tertium, quo ingratitude committitur, quando beneficio non vitur, ad quod nobis est collatum. Charissimi fratres, finis vocationis nostrae est perfectio charitatis. Ad hunc finem status religionis institutus est, quo noxia submoueantur, pericula fugiantur, mala occasiones tollantur, bonae adiungantur, peccatis disciplina, tentationibus remedium, bonae voluntati praedium administrantur, ignorantes instruuntur, infirmi inuentur, male volentes arceantur, tandemque ad salutem omnes, ad perfectionem charitatis promoueantur. Et licet non omnes, qui monasticen profitentur, ad perfectionem veniant, omnes tamen tendere coguntur, nemini sub transgressione licet voti nolle esse perfectum, aut abicere omnia, quibus comparari iuuari videatur perfectio. Vulgari namque modo loquendo, perfectio charitatis est, vt homo omne studium suum deputet ad vacandum Deo, rebusque diuinis, cunctis alijs praetermissis, quae non sunt de necessitate praesentis vitae. Charissimi fratres, ne igitur hic simus Deo ingrati, ad quae vocati sumus accingamur alacres & fortes vincentes carnem nostram. Nulla nos accedia ab his, quae ad diuinum spectant cultum retrahat, nulla negligentia retineat, nulla carnis indulgentia ad lautae laxaeque viuendum nos eneruet. Nulla molities ad non frangenda desideria nostra nobis imponat. Quando surgendum est, surgamus, quando eundum, eamus, quando silendum, fileamus, quando operandum, operemur, vt semper Deo in obedientia, nunquam in propria voluntate diabolo seruiamus. Habemus ducem & principem nostrum D. Brunonem, qui in aetate iam penes senili ad poenitentiam iuuenis factus est, qui ad castigationem carnis aetate licet frigidus feruore incaluit, qui per aetatem fractis iam viribus athleta fortis exemplum sanctitatis & perseverantiae nobis reliquit. Cuius oremus nos apud Deum & merito & intercessione iuuari, per Dominum nostrum Iesum Christum, qui cum patre & Spiritu sancto viuunt & regnat Deus benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Ut S. Bruno perfecte mundum contempserit, totum se ad Deum conuertit, & in semel arrepto pietatis studio perseverauerit, atque ut eum imitari debeamus.

Sermo V.

Evge serue bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam: intra in gaudium Domini tui. Matth. 25. Agimus hodie dilectissimi fratres solennitatem patris nostri D. Brunonis: cui quam pulchre conveniant verba thematis iam iamque recitati, puto vos ipsi advertitis. Ipse enim est servus bonus, quia fecit voluntatem Domini sui, mundum contemnens de seipsum, totumque se divinae mancipans voluntati exequenda. Ipse est etiam servus fidelis, quia in his non seipsum spectavit, sed gloriam domini sui, usque in finem fidelissime domino suo adhæsit constanti & virili perseverantia. Obsecro fratres mei diligamus & veneremur, talem & tantum Dei amicum, patrem & ducem nostrum. Atque vt ad illius amorem & venerationem, tum quoque imitationem magis ac magis inflammemini dicam. hac vice nonni-

Matth. 17.
Luc. 14.